

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **NAMHAI, spol. s r.o.**, se sídlem Chodské náměstí 78, Hostouň, zast. Mgr. Ing. Janem Klikem, Ph.D., advokátem, se sídlem Karlovarská 87/130, Plzeň, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2018, č. j. 2061/1.30/17-8, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 6. 2018, č. j. 57 A 65/2018 - 37,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 6. 2018, č. j. 57 A 65/2018 - 37, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 30. 11. 2017, č. j. 10525/6.30/16-41, shledal žalobkyni odpovědnou za správní delikty podle § 28 odst. 1 písm. l) a § 33a odst. 1 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění účinném do 28. 7. 2017, a podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném do 30. 6. 2017. Za tyto správní delikty uložil žalobkyni pokutu ve výši 210.000 Kč.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) snížil uloženou pokutu na částku 180.000 Kč a provedl opravu zjevné nesprávnosti týkající se období, v němž mělo v případě jednoho ze správních deliktů k vytýkanému jednání dojít, současně stanovil delší dobu splatnosti částky nákladů správního řízení z 15 dnů na 30 dnů a ve zbývajících částech odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II.

[3] Žalobkyně se napadenému rozhodnutí bránila žalobou u Krajského soudu v Plzni. Součástí žaloby učinila též návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Krajský soud tudíž žalobkyni vyzval k zaplacení soudního poplatku za žalobu ve výši 3.000 Kč a za odkladný účinek ve výši 1.000 Kč. Žalobkyně však soudní poplatek v soudem stanovené lhůtě neuhradila. Krajský soud tudíž řízení v záhlaví uvedeným usnesením (dále jen „napadené usnesení“) zastavil podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“).

III.

[4] Proti napadenému usnesení nyní žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí včasnou kasační stížností. Namítá, že podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích má lhůta k dodatečnému zaplacení soudního poplatku, není-li zaplacen se žalobou, činit alespoň 15 dnů. Krajský soud kratší lhůtu, kterou v tomto případě stanovil v délce 1 týdne od doručení výzvy k dodatečnému zaplacení soudního poplatku (za žalobu i návrh na přiznání odkladného účinku žalobě), odůvodnil právě podaným návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě. Uvedl, že je o něm povinen rozhodnout bez zbytečného odkladu, a není-li zde nebezpečí z prodlení, do 30 dnů od jeho podání. Zkrácení lhůty krajský soud nepovažoval za nepřiměřené a neshledal v něm znemožnění přístupu stěžovatelce k soudu. Stěžovatelka však zastává názor zcela opačný. Má za to, že soudem stanovené zkrácení lhůty k dodatečnému zaplacení soudního poplatku se může vztahovat nanejvýš k soudnímu poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku, nikoliv již k soudnímu poplatku za žalobu. Pro něj zákon stanoví možnost zkrácení 15-denní zákonné lhůty pouze výjimečně, což není nynější případ.

[5] Stěžovatelka dále doplňuje, že částku 4.000 Kč zaplatila, avšak nedopatřením na nesprávné číslo účtu, tudíž platba nebyla odeslána. To však stěžovatelka zjistila teprve po doručení napadeného usnesení; do té doby měla za to, že soudní poplatek byl řádně zaplacen. Bezprostředně poté, co jí bylo napadené usnesení doručeno, soudní poplatek v požadované výši uhradila. Navrhuje tudíž, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že postup krajského soudu, spočívající ve stanovení kratší, než 15-denní lhůty k zaplacení soudního poplatku nepovažuje za chybný a lhůtu za nepřiměřeně krátkou. Tu totiž krajský soud odůvodnil povinností rozhodnout o návrhu na přiznání odkladného účinku v zákonné lhůtě. Kratší lhůta neznemožňuje přístup stěžovatelky k soudu a není ani nepřiměřená.

[7] Stěžovatelka v replice setrvává na svém dosavadním názoru a opakuje, že nebyl žádný důvod pro zkrácení lhůty k zaplacení soudního poplatku za žalobu. Následky nezaplacení soudního poplatku se tak nanejvýš mohly týkat návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. Stěžovatelka upozorňuje, že z důvodu soudem zvoleného postupu, který vyústil v zastavení celého řízení o žalobě, již nemá možnost tuto žalobu znovu podat, a ztrácí tak možnost účinně hájit svá práva.

pokračování

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a také zkoumal, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že bylo-li řízení před krajským soudem zastaveno, přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2011, č. j. 2 As 15/2011 - 111). Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší se v souzené věci zabývat pouze tím, zda je napadené usnesení zákonné, tj. zda bylo namístě řízení o žalobě zastavit pro nezaplacení soudního poplatku.

[11] Kasační soud rovněž předeseílá, že obdobnou otázku zkrácení lhůty k zaplacení soudního poplatku již posuzoval např. v rozsudcích ze dne 28. 3. 2018, č. j. 8 Afs 37/2018 - 51, nebo ze dne 27. 11. 2019, č. j. 4 Afs 371/2019 - 27, či také ze dne 19. 12. 2019, č. j. 4 As 246/2018 - 20. V nich uvedené závěry jsou plně použitelné i na posuzovaný případ, proto z nich kasační soud vychází i v tomto rozsudku.

[12] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.*

[13] Z citovaného ustanovení je zřejmé, že je v něm výslovně stanovena lhůta, kterou má soud účastníkovi řízení, který soudní poplatek nezaplatil s podáním návrhu na zahájení řízení (zde žaloby), určit k dodatečnému zaplacení. Tato zákonná lhůta činí alespoň 15 dní, byť zákon připouští, že soud může výjimečně určit lhůtu kratší. Ze zákona tak přímo plyne, že zkrácení zákonné lhůty pro platbu soudního poplatku nemůže být pravidlem, ale je přípustné pouze ve výjimečných případech. Jako každou jinou výjimku z pravidla je nezbytné aplikovat ji pouze restriktivně a s náležitým odůvodněním, a to již v okamžiku stanovení kratší lhůty pro platbu soudního poplatku.

[14] V souzeném případě krajský soud stěžovatelku k dodatečnému zaplacení soudního poplatku za žalobu ve výši 3.000 Kč a návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1.000 Kč vyzval usnesením ze dne 4. 6. 2018, č. j. 57 A 65/2018 - 25. K zaplacení stanovil lhůtu 1 týdně od doručení tohoto usnesení. V jeho odůvodnění krajský soud uvedl, že lhůtu 1 týdně stanovil právě s ohledem na podaný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, o němž je podle § 73 odst. 4 s. ř. s. povinen rozhodnout bez zbytečného odkladu, resp., není-li zde nebezpečí z prodlení, do 30 dnů.

[15] Nejvyšší správní soud přitom již opakovaně vyslovil, že samotná skutečnost, že stěžovatel podal návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, o němž je povinen

rozhodnout ve lhůtě podle § 73 odst. 4 s. ř. s., bez dalšího není dostatečným důvodem pro výjimečné určení kratší lhůty k platbě soudního poplatku, než je lhůta zákonem jako pravidelná předpokládána.

[16] Krajský soud neuvedl, že by se v souzené věci jednalo o případ, v němž je povinen rozhodnout (ať již o návrhu na přiznání odkladného účinku, nebo o žalobě) bez zbytečného odkladu, či snad dokonce neprodleně, nebo že jsou zde jiné mimořádné okolnosti, které opodstatňují stanovení kratší, než zákonné, lhůty pro zaplacení soudního poplatku.

[17] Z právě uvedeného je zřejmé, že krajský soud pochybil, vyzval-li stěžovatelku k dodatečnému zaplacení soudního poplatku ve zkrácené lhůtě jednoho týdne, které odůvodnil toliko prostým podáním návrhu na přiznání odkladného účinku, a následně řízení o žalobě zastavil proto, že stěžovatelka v této kratší lhůtě soudní poplatek neuhradila. Zasáhl tak do jejího práva na přístup k soudu. Napadené usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je tudíž nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

VI.

[18] Nejvyšší správní soud pro výše uvedené shledal kasační stížnost důvodnou, proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). K tomu Nejvyšší správní soud doplňuje, že dle údajů v soudním spise stěžovatelka soudní poplatek za žalobu i návrh na přiznání odkladného účinku v mezidobí zaplatila a krajský soud, právě s ohledem na podanou kasační stížnost, tento zaplacený soudní poplatek stěžovatelce dosud nevrátil. Je tudíž třeba mít za to, že stěžovatelka svoji povinnost k zaplacení soudního poplatku za žalobu i odkladný účinek splnila. Krajský soud proto bude v řízení pokračovat dalšími potřebnými úkony, posoudí návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, pokud na něm stěžovatelka setrvá, a poté, neshledá-li krajský soud žádné formální vady či překážky projednatelnosti žaloby, bude se věcí zabývat meritorně.

[19] O nákladech řízení o kasační stížnosti krajský soud rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. ledna 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu